A°. 1839. N°. 140.

LEYDSCHE COURANT.

VRIJDAG, 22 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 21sten November.

Wij hebben gezegd nader terug te zullen komen, op de plegtige inwijding der Roomsch Katholijke Kerk op de Haarlemstraat alhier, genaamd: *de H. Maria-Kerk*, welke heeft plaats gehad op den 19den November. Nadat alles voor dien dag was voorbereid, nam de plegtigheid 's morgens ten 7 ure een aanvang met de gebruikelijke Ceremonien: Z. H. W. de Baron VAN WYKERSLOOT, *Bisschop van Curium*, deed vervolgens eene doelmatige en indrukwekkende toespraak; ten 10 ure werd de plegtige Dienst door zijne Hoogw. gecelebreerd, waarin de Wel-Eerw. Heeren P. A. KERVEL en A. J. TOMAS, *Leeraren van Rhijnland en Sabieland*, ministreerden, de Wel-Eerw. Zeer Geleerde Heer Professor DOMKNAAP en de Wel-Eerw. Heer J. A. SLEGTRIED, *Pastoor van Wassenaar*, fungeerden als *Diaken* en *Sub-Diaken*, de Wel-Eerw. Heer J. MESKEN, *Pastoor* van Voorburg, bekleedde de plaats van Ceremoniemeester, en eene talrijke Priesterschaar zette deze inwijding eenen bijzonderen luister bij. De derde Mis van *Haydn*, voor die gelegenheid gekozen, werd door de leden van het Choor met medehulp van vele uitgenoodigden naauwkeurig en smaakvol uitgevoerd, begeleid door een goed bezet Orchest, onder de directie van den Heer J. A. SLEYFFERS; gedurende dezelve hield de Wel-Eerw. Heer J. T. VAN BRUSSEL, eene welgeschrevene en zeer doelmatige redevoering, naar aanleiding dezer tekstwoorden van Ps. 92, *Domum tuam decet sanctitudo Domine*, dat is: *Uw Huis Heer, betaamt heiligheid*. Eene talrijke schare was er tegenwoordig, de Hoog Achtbare Regering der Stad en andere Autoriteiten, zoo Burgerlijke als Militaire, waren op hunne aangewezene plaatsen; de geheele plegtigheid was indrukwekkend, en werd nog vermeerderd door de regeling, welke de Heeren van het Kerkbestuur hadden genomen en hierin werden bijgestaan door de Heeren Gecommitteerden, zoodat deze plegtigheid op allen eenen diepen indruk heeft gemaakt, welke lang in het geheugen zal blijven en Godsdienstig herdacht worden.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 20 November:

Gisteren middag heeft Z. K. H. de regerende Grootheerog *van Saksen-Weimar* bij *Z. K. H. Prins Frederik* der Nederlanden gedineerd.

Heden morgen heeft Z. K. H. de Grootheertog bij Zijne Maj. en de verdere leden van het Koninglijk gezin zijne afscheids-bezoeken afgelegd.

Heden middag was de Grootheertog ten hove ten diner genoodigd.

Morgen ochtend verlaat Z. K. H. deze Residentie en begeeft Hoogstdezelve zich naar Amsterdam, en van daar naar Utrecht en Rotterdam, zullende van laatstgemelde stad, per stoomboot, de terugreis naar Duitschland aanvaarden.

— Gisteren avond is er bij Zijne Exc. den Minister van Denemarken aan het Nederlandsche Hof soirée gehouden. Voortaan zal er elken Dingsdag avond soirée bij Z. Exc. plaats hebben.

— Naar men vernoemt heeft het Z. M. behaagd den Secretaris van Legatie Jhr. *R. Bisschop*, van de dienst te Parijs terug te roepen, en denzelven ter beschikking te stellen van het Departement van Buitenlandsche Zaken. Voorts verzekert men, dat tot Secretaris van Legatie benoemd is Jhr. *J. Th. H. Gericke*, Adjunct-Commies bij evengemeld departement, zullende hij overwijd bij het Gezantschap te Parijs geplaatst worden, en terwijl waarnemen zijn bij den Raad van Gezantschap, aldaar, de H. *J. J. Rochussen*, gedurende den tijd, dat deze gevolmagtigde zich buiten in commissie zal bevinden.

— De Koning in den jare 1835 bepaald hebbende, dat de Noord-Nederlanders, welke op de Hoogescholen in de zuidelijke provincien studeerden en daarop bleven doorstuderen tot zij gepromoveerd mogten zijn, zulks alsdan verwaarts komende, niet zouden worden toegelaten hier te lande, om, op grond hunner bij die Hoogescholen verkregen diploma's, hun bedrijf, hetzij van Advocaat, hetzij van Medicinæ-Doctor of anderzins, uit te oefenen, heeft thans, ten gevolge der bij de Hooge Regering ingediende adressen van zich in dat geval bevindende personen, verlangd, dat de Departementen van Binnenlandsche Zaken en Justitie zouden nagaan, of, en in hoeverre, ten gevolge der eindschikking met België, alsnu in deze zaak verandering zou behooren te worden gebragt, te dien effecte, dat dezelve, behoudens zekere bepalingen, van bijv. een ander examen, ongehinderd de practijk zouden mogen uitoefenen.

— Laatstelijk is in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onderzocht het ontwerp van wet tot daarstelling van schuld ten laste van 's Rijks Overzeesche Bezittingen.

Onderscheidene leden hebben verklaard, het ontwerp, bij alle gebrek van inlichting niet te kunnen beoordeelen. Zij maakten zwarigheid om de geheime memorie, over dit onderwerp bij de Kamer ingediend, te lezen, maar dien zij de geheimhouding spoedig acht, nu het begonnen en met de behoefte van publiciteit in het vak van financien. Ingevolge art. 108 der grondwet, zijn de discussien openbaar, ingevolge art. 12 van het reglement van orde kan slechts de Kamer zelve in comité-generaal, bij wijze van uitzondering, over sommige gevallen tot de geheimhouding besluiten. Kon deze geheimhouding van Regeringswege over een onderwerp, hetwelk met binnenland van hare competentie is, (zoo als de buitenlandsche aangelegenheden), worden opgelegd, alvorens met eenige zijzonderheid daarvan kennis te geven, dan daardoor tevens de magt aan de Regering zou worden gegeven, om alle publieke discussie af te snijden. Bij den hagchelijken toestand van 's Rijks financie-wezen, bij de vrij algemeene denkwijze, dat zulks grootendeels te wijten is aan den geheimzinnigen aard, waarin men ze tot dus verre hulde, bij de behoefte, om met cijfers, door een vertrouwen op de zakkennis gedragen, te mogen, houden zij zoodanige exceptionele maatregelen bovendien voor zeer noodlottig, in afwachting van eenig licht, hetwelk tot grondslag van eene denkwijze kan strekken, moeten zij zich bepalen nopens het al dan niet Geuschelijke dezer wet te zeggen: *non liquet*. Andere leden, die hetzelfde gevoelen waren toegedaan, wederspraken niet, dat de geheimhouding op gedane mededeelingen dikwijls is opgelegd geweest, doch merkten op, dat die mededeelingen, in de laatste jaren, buitenlandsche aankondige onderhandelingen betroffen, waarvan de kennisgeving, naar den geest van art. 57 der grondwet, aan zijde der Regering, facultatief kan gerekend worden, en die vooral nimmer moeten dienen tot inlichting en opheldering van de financiele situatie des Rijks, veelmin tot beoordeeling en aanduiding der noodzakelijkheid eener gedeeltelijke van veel millioenen, waarbij de Staat verder als borg moet verwikkeld worden.

In de eerste afdeeling heeft men opgemerkt, dat, daar men geene kennis draagt van andere schulden, sedert eenige jaren door den Staat gecontracteerd, dan die door de gewone Rijksbelastingen, en door de omzettende geld-negotiatien hebben kunnen en behooren bestreden te worden, men zich verbeeldde, eene specifieke opgave te verzoeken van de schulden, alsmede van de jaren, waarin dezelve gemaakt zijn. Men vraagde ook, welke bedragten uit deze geldleeningen zijn bewerkuelijkt geworden; alsmede verlangde men te weten, of al de interieure schulden, op den Staat rustende, onder de hier aangevraagde 56 millioen begrepen zijn, dan wel of meer, in het verloop van tijd, nog eene andere opgave van interieure schulden te wachten is?

In de tweede afdeeling werd als een gewigtig verlangen te kennen gegeven: 1°. dat in deze wet uitgedrukt worde de bepaling, dat jaarlijks aan de Staten-Generaal, bij de begrooting kennis zal worden gegeven van het, over het dan laatst afgesloten dienstjaar bestaand excedent der inkomsten van 's Rijks Overzeesche Bezittingen, opdat dan bij de begrootingswet, met toestemming der Staten-Generaal, over hetzelve beschikt worde; 2°. dat in deze wet specifiek worde uitgedrukt de bestemming der bij dezelve gevraagde millioenen, d. i. dat (bij deze wet bepaald worde het minimum van koers, daaronder begrepen courtage en intrest-rekening, waarop dit 5 pCts. effect zal worden uitgegeven; en 4°. dat, alvorens tot verdere behandeling derzelve over te gaan, opening zal worden gegeven van 's lands geheelen financiëlen toestand, met alle deszelfs bijzondere en gecombineerde inrigtingen, fondsen en administratien, en dit ook met name van het Amortisatie-Syndicaat, deszelfs bezittingen en inkomsten, schulden en lasten.

In de *derde* afdeeling merkte men aan, dat, alschoon niet alle berekeningen, in de memorie en bijlage voorkomende, kunnen worden openbaar gemaakt, en het ook ontraadzaam kan geacht worden, de niet ongunstige uitzigten, die Oost-Indië opleveren, op 't spel te zetten, een gedeelte van de memorie gevoegelijk *kan* en ook *zal* moeten bekend gemaakt worden, juist tot vestiging van het crediet en ten einde misbrouwen weg te nemen, hetwelk zoo ligtelijk door geheimzinnigheid wordt verwekt. Volgens de afdeeling blijkt het juist uit de memorie van *Zijne* Exc. den Minister van Koloniën, hoe zeer er verwikkelingen bestaan, ten aanzien van de financiële aangelegenheden tusschen de Schatkist, het Amortisatie-Syndicaat, de Handelmaatschappij en het Departement van Koloniën. Het is van het grootste belang, dat die verwikkelingen uit den weg worden geruimd, en dat men tot de, in het financieel beheer zoo noodzakelijke orde, regelmatigheid en eenvoudigheid terugkeere; hiertoe wordt in de eerste plaats vereischt, dat duidelijk en volkomen de staat van 's Rijks geldmiddelen aan de Staten-Generaal worde voorgelegd. De afdeeling dringt er dan ook op aan, dat de Regering geheel en volkomen opening geve van den staat van het Amortisatie-Syndicaat, van de geheele verbouding tusschen hetzelve en de Koloniën, zijnde tot nu toe slechts eene Kas-rekening (over eenige jaren) gegeven, en van de Schatkist tot andere geldelijke instellingen. Eerst na die opening zullen de Staten-Generaal, met kennis van zaken, de Regering kunnen ondersteunen, in hare pogingen, tot behoud van 's lands crediet. De afdeeling is van gevoelen, dat de blootlegging van den staat van 's Rijks financiën juist bevorderlijk zouden zijn tot het wel doen gelukken der alsnu voorgedragene geldleening. Het is maar al te zeker, dat de vervreemding van het Syndicaat met eene nieuwe leening zal moeten gepaard gaan, en er is inderdaad weinig hoop op eene ruime deelneming en plaatsing, zoo veel mogelijk het pari bijkomende, indien bij het uitschrijven eener negotiatie het zekere uitzigt bestaat, dat dezelve spoedig weder door eene andere zal worden opgevolgd. Het werd in de afdeeling opgemerkt, dat de Staten-Generaal tot nu toe in het denkbeeld hadden moeten verkeeren, dat de geldmiddelen van de Overzeesche Bezittingen volledig in staat waren, om uit hare ruimzige en duidelijk beschikbare fondsen aan de opgelegde verpligtingen te voldoen. De afdeeling vermeent, dat alleen door eene geheele blootlegging van den wezenlijken toestand van de Schatkist, de Staten-Generaal in de gelegenheid kunnen gesteld worden, met kennis van zaken te oordeelen.

De afdeeling acht zich voor alsnog niet genoegzaam ingelicht, om over het aangeboden wetsontwerp te kunnen oordeelen. De inlichtingen, die zij verlangt, betreffen niet zoo zeer de middelen, welke Indië bezit, om de openbaar gevestigde schulden te voldoen en de voorgenomen vermeerdering hiervan te dragen, waar nieromtrent betuigt zij der Regering haar dank voor de belangrijke mededeelingen, die zij heeft ontvangen; zij is te zeer overtuigd, van de onmogelijkheid om stellige zekerheid te dezen aanzien te geven, dan dat zij hierop zoude aandringen; neen, de verlangde inlichtingen betreffen meer het verledene, die sommen, die werkelijk uit de Overzeesche Bezittingen in 's lands kas zijn gevloeid; het gebruik van die sommen, gelijk mede van die, welke bij wijze van voorschot van de Handelmaatschappij zijn ontvangen. Eindelijk de noodzakelijkheid, om zulke eene aanzienlijke leening aan te gaan, en de bestemming, die men buiten de aflossing aan die maatschappij, aan de daaruit voortvloeijende opbrengst van de producten, die in het volgende jaar zullen aankomen, zal geven; alles komt dus op eene geheele openbaartige mededeeling van den toestand der geldmiddelen van den Staat aan. Zonder die blootlegging zou de afdeeling zwarigheid moeten maken op nieuw tot eene vermeerdering van schuld mede te werken. — Eenige leden meenden hierbij te moeten voegen, hoezeer de onvolledige voldoening aan het voorschrift van art. 128 van de grondwet, thans betreurlijke gevolgen na zich sleept. Indien de Regering steeds een uitvoerig, doch ook waarachtig en volledig verslag van den staat der geldmiddelen aan de Staten-Generaal had gedaan, zou het Rijk gewis niet in die ongelegenheid zijn gekomen, waarin hetzelve zich thans bevindt. Indien toch de meerderheid der Staten-Generaal telkens in vermindering van belastingen gestemd, zou het, ook van de Overzeesche Bezittingen, ook zonder tot vermeerdering van soms nog niet ingevorderde vruchten de toevlugt te nemen, in staat zijn zulke aanzienlijke sommen af te werpen, als werd opgegeven; men vertrouwde op geruststellende verzekeringen, die, helaas! thans blijken minder vertrouwen verdiend te hebben. Juist de overweging dezer van en van het gebeurde, van de aanleiding tot dit wetsontwerp, en van deszelfs noodzakelijkheid, dringt die leden om te verklaren, dat zij in geene leening ten laste van de Overzeesche Bezittingen toestemmen, indien niet uitdrukkelijk wordt voorgeschreven, dat jaarlijks behoorlijk verantwoording worde gedaan van het overschot der geldmiddelen. Die leden verlangen in geenen deele zich te mengen in het oppebestuur over de Bezittingen en Volkplantingen van het Rijk in andere wereldeelen, doch zij wenschen, dat de Staten-Generaal aanspraak kunnen maken op volledige inzage van al hetgeen de geldmiddelen van het Rijk betreft, waaronder onbetwistbaar de inkomsten van de Overzeesche Bezittingen moeten worden gerangschikt. Zij meenen, dat terwijl het Rijk de renten van zulke aanzienlijke schulden ten laste van de Overzeesche Bezittingen heeft gewaarborgd, de Staten-Generaal met regt eene jaarlijksche verantwoording kunnen vorderen.

In de *vierde* afdeeling verlangde men bovendien eene peremptoire verklaring der Regering, dat met het verleenen zeuer negotiatie tot 56 millioen, zij uit alle anteriore financiële moeijelijkheden zal gered zijn, en er hoegenaamd geene vreeze meer overblijft, dat ook hierna nog weder nieuwe staatsschulden zullen komen opdagen.

De afdeeling deed ook opmerken, dat die beschikking over het bedoelde saldo jaarlijks, bij eene afzonderlijke wet, en zonder vermenging met de gewone inkomsten van den Staat, moet geschieden, alsmede, dat de bestemming dezer gelden in de allereerste plaats de aflossing der gewone en oude schulden van den Staat, niet bij voorkeur der zoogenaamde Oost Indische schulden, moest ten doel hebben.

Ook in de *vijfde* afdeeling heeft men verrijkende aanmerkingen, als de bovenstaande gemaakt, en den wensch geuit, dat bij deze gelegenheid de geheele financiële toestand des Rijks aan de Staten-Generaal worde openbaar gemaakt, alle bijmaken vermeden en alles tot eenen eenvoudigen voet worde gebragt. Indien toch dit het geval niet is, dan kan de voorgestelde maatregel slechts als partijdel beschouwd worden, en misschien wel in staat om de geldmiddelen van den Oost te regelen, maar niet om het geheele financiële stelsel van het Rijk op eenen vasten voet te brengen, en dan ware het, naar het oordeel van vele leden, beter tot eenen grooten financiëlen maatregel over te gaan, liever dan slechts voor een gedeelte in het kwaad te voorzien. Sommige leden zijn van oordeel, dat het verwondering moet baren, ja zelfs als onwettig moet beschouwd worden, dat men eerst de schulden heeft gemaakt, en thans daarin de vereeniging voorstelt, daar steeds de verzekering is gegeven, dat de kolonie kas in staat was om in de behoefte te voorzien, hetgeen nu blijkt dat alsdan in den eigenlijken zin het woord, het geval niet geweest is.

In zeven der afdeelingen is eene belangrijke nota overgelegd, waarbij de wensch geuit wordt, dat bij gelegenheid van het voorstellen der onderhavige wet, in dezelve bepalingen worden aangetroffen, bij welke de financiële betrekkingen tusschen het Rijk en de Overzeesche Bezittingen op eenen vasten voet worden geregeld, zoodanig, dat het batige van de inkomsten der Overzeesche Bezittingen een onderwerp moge uitmaken van de beraadslaging over de begrootingswetten van het Rijk, en bepaaldelijk bij de jaarlijksche overweging van 's Rijks schuld, in het belang van de schuldeischers van den Staat.

Door den heer *Luzac* is de volgende gewigtige nota overgelegd:

„De ondergeteekende betuigt, dat hij, bij den aanvang reeds, het denkbeeld, om ten laste der Overzeesche Bezittingen van den Staat schulden te creëeren, ten einde daarop gelden, ten behoeve van den Staat, te negotieeren, heeft afgekeurd, en ook ter gelegenheid der zitt. van den 24 April 1836, waarbij dit denkbeeld voor 121 millioen in applicatie werd gebragt, heeft bestreden. Bij betreurt, dat de Regering, in stede de schikking onzer geschillen met België, alles behoorden aan te wenden, om onze financiën op eenen eenvoudigen voet te brengen en ongelukkig te regelen, andermaal de toevlugt wil nemen tot een middel, hetwelk op fictien rust, en al wederom eene commissie te weeg brengt, welke zonder wezenlijk nut is, en schadelijke gevolgen hebben kan.

Hij houdt het passeren van obligatien, waarbij het Javasche beginsel, hetwelk zijne orders (art. 60 der grondwet) uit het Moederland ontvangt, zich, ten behoeve van dat Moederland schuldenaar verklaart, van zoo veel millioenen als men goedvindt voor te schrijven, voor eene handeling, welke bij, om haar den waren naam te geven, bijna belagchelijk zoude durven noemen. Hij kan het afgeven van losrenten op die schuldbekentenis, welke de crediteur naar willekeur liet opmaken, niet anders beschouwen, dan als eene onnoodige en hoogstgevaarlijke mesure.

Onnoodig komt zij dan den ondergeteekende voor, omdat de geldschieters zeer wel bewust zijn, dat die Overzeesche Bezittingen hier een geheel voorgeschreven rol spelen,

en zij, geldschieters in waarheid, de fondsen, die zij voor de lostenten geven, niet op het crediet van het Javasche Bestuur, maar op het crediet, hetwelk zij in dien waarborg stellen, verstrekken. Alles komt ook hier weder aan op openbartigheid en goede trouw, en wanneer de Regering, door eene mauwkeurige en volledige rekening en verantwoording, openbaar doet kennen, welke voordeelige saldo's, uit een wijs en voorzigtig Bestuur der Overzeesche Bezittingen van den Staat, jaarlijks resulteren, zal zij gewis op haar eigen crediet ook kunnen steunen en even gemakkelijk, door het uitgeven van lostenten, zich de benoodigde gelden kunnen verschaffen, zonder de toevlugt te nemen tot de ijdele ceremoniën, van aan zich zelven, vroeger of later, uit Java, eene schuldbekentenis van zoo vele millioenen te doen overzenden.

De ondergeteekende acht het middel daarenboven gevaarlijk, vermits het in de wereld brengen van schuldvorderingen, in de eerste plaats gevestigd op Bezittingen, zoo verre van ons af, en in zoo gevaarlijke nabuurschap liggende, die soms tijdelijk in andere handen zonden kunnen overgaan, veroorzaken kan, dat men soms, in moeijelijke tijden, na het uitputten van deze resources, zich minder ijverig zal kunnen betoonen, om alles aan te wenden, wat slechts mogelijk is, tot het behouden van Bezittingen, welke te regt als met den bloei van onzen handel en scheepvaart in het naauwste verband staande, de ernstigste en aanhoudendste zorg der Regering verdienen. — Meerdere ontwikkeling aan deze overweging te geven, oordeelt de ondergeteekende min raadzaam."

— Van Amsterdam schrijft men, dat Z. M. den heer *J. J. van der Meulen Jr.*, aldaar, gemagtigd had, om voorloopig de consulaire zaken van Denemarken waar te nemen, ter vervanging van den onlangs overleden Consul-Generaal van dat Koningrijk, den heer *A. Willet*.

— De heer Mr. *I. da Costa* zal dezen winter, beginnende met den 29sten dezer maand, in de beneden-vertrekken van het leesmuseum te Amsterdam, voorlezingen houden tegen het stelsel van den beruchten Dr. *D. F. Strauss*.

— Uit Middelburg schrijft men, dat het Z. M. behaagd had te bepalen, dat, tot veiligheid van personen en eigendommen, eene genoegzame militaire magt geplaatst zal worden op de grenzen van het 4de en 5de district van Zeeland, ten einde de inwoners te waarborgen tegen mogelijken overlast, door hen gedurende het wintersaisoen te lijden. Garnizoens-troepen zullen, dien ten gevolge, te IJzendijke, Sluis, Aardeburg, Sas-van-Gent, Axel en Huist geplaatst worden.

RUSLAND.

PETERSBURG den 9 November. Z. K. H. de Grootvorst Troonopvolger was den 7den in goeden welstand te Zarskoje-Selo aangekomen. Zijn voornemen was geweest eene reis naar Warschau te ondernemen, doch onderweg ziek geworden zijnde, is hij te Mohilew moeten blijven en is vandaar naar Petersburg geretourneerd, zonder Warschau bezocht te hebben.

— De gezondheids-toestand van H. M. de Keizerin zou eenigsins verbeterd zijn.

— Den 31sten October was de koude in Rusland reeds zoo zeer toegenomen, dat de 2de en 3de brug over de Newa, uit hoofde van ijsgang, is moeten weggenomen worden.

— Den 13den September heeft de plegtige viering der zoogenaamde Grieksche vereenigde en der oude regzinnige Oostersche Katholijke Kerk te Wilna plaats gehad. Door de burgerlijke Autoriteit zijn bij die gelegenheid maaltijden gegeven.

SPANJE.

MADRID den 10 November. Het werk van de wederzamenstelling van het Ministerie vordert slechts langzaam; ondertusschen gelooft men dat, vóór den 15den, het Ministerie met 5 gemagtigden voltallig zal gemaakt worden, en dat de ontbinding der Cortes bepaald zal zijn. De heer *Arrazola* zal het middenpunt van deze nieuwe administratie zijn, waarvan, naar men verzekert, de Hertog *de Frias*, de Marquis *Miraflores*, en de Generaal *Laheta*, schoonzoon van den Marquis *de Gombrano*, oud Minister van Oorlog, gedurende de laatste jaren der regering van *Ferdinand VII*, en die uit Frankrijk is teruggekeerd, een deel zal uitmaken.

— Het plan der oppositie schijnt, niet alleen zich te verzetten tegen de betaling der inpost, zij will ook zich openlijk tegen de ontbinding der Cortes verzetten. De clubs werken op de onderofficieren van het leger, aan wie zij opzettelijk doen opmerken de bevordering tot de rangen aan Carlistische officiers gegeven.

— Men zegt, dat de Minister van Financien bevolen heeft te drukken en in omloop te brengen, 200,000,000 reesen aan bankpapier tegen 5 pCt. Hij heeft gemeend, daartoe genoeg gemotiveerd te zijn, door de wet der leening van 17 April 1838. De behoeften van het leger bevelen hem dezen maatregel.

— Onderscheiden geloofwaardige personen hebben vernomen, dat eenige menschen die tot de heerhoofden behooren en van eenen hoogen rang zijn, gezien zijn midden onder de soldaten van het leger der Koningin. Zij zochten plannen uit te voeren, die wij met geen naam willen bestempelen. Indien men nog dergelijke manoeuvren zag, zoo men in de noodzakelijkheid zijn, aan het publiek belangrijke bijzonderheden te doen kondigen.

— De Carlistische Chef *Barrigas*, oud Bevelhebber-Generaal van de linie van San-Sebastian, en die verkozen heeft om verder zijn land te verlaten, dan de convencie van Bergara te verkennen, is te Bayonne. Hij heeft een hevig manifest tegen *Maroto* openbaar gemaakt.

— De *Eco van Arragon*, van den 14den, maakt eene proclamatie bekend, van Bourges, in Frankrijk, door een der Generaals van het Pretendent aan de Carlisten in Catalonie en Arragon gezigt.

— Een dagblad van Toulon meldt het volgende:

Den 1sten November is de Graaf *d'Espagne*, die in het gebergte rondzwaalde, herkend en verraden; door eene afdeeling krijgsvolk achterhaald, is hij gevat, gebonden en daarna meedoogeloos vermoord. Zijn lijk is van een steilen rotswand in den bergpas van Ratgo, tusschen Orisne en Organia, naar beneden geworpen, en alzoo gevonden.

Dagelijks komen hier Carlistische officieren door, wier passen door *Cabrera* gevisseerd zijn. Men houdt het voor meer en meer waarschijnlijk, dat er eerstdaags een vergelijk tot stand zal komen.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen wordt geschreven, dat de tegenwoordige herfst zich in Italie door bijzonder vochtig weer kenmerkt, waarvan hier geen voorbeeld is. Onder anderen wordt uit Piemont gemeld, dat het aldaar 8 dagen en nachten aanhoudend geregend had, waardoor de rivieren zeer gezwollen waren en als de velden en wegen groote schade hebben geleden. Men kon daardoor de herfstvruchten niet inoogsten en de kastanjes, een belangrijk voedsel voor den minderen stand, verrotteden in de boschen. Er had dien ten gevolge reeds een volksoploop plaats gehad, welke door de Politie is moeten alleen gedreven worden.

— Men schrijft uit Turin, dat men aldaar officiele berigten had ontvangen, volgens welke de in 1837 door het Spaansche Gouvernement genomen maatregelen, ten gevolge, waarvan de Sardinische vlag in geene der havens van het Spaansche vasteland werd toegelaten, weder waren ingetrokken en de handels-betrekkingen tusschen Sardinie en Spanje op den vorigen voet zijn hersteld.

— Volgens een gerucht, dat te Weenen in omloop was gebragt, zou de Hertog *van Bordeaux* Rome plotseling verlaten hebben en het onbekend zijn, werwaarts hij zich had begeven. De Graaf *van Lutzow*, Gezant van Oostenrijk, aan het Hof van Rome, zou van dit onverwacht vertrek kennis hebben gegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS den 19 November. Den 17den heeft de Engelsche Ambassadeur, Lord *Granville*, met den Maarschalk *Soult* eene lange conferentie gehad, en het schijnt, dat hij eenige opheldering gevraagd heeft, omtrent het plaats hebbend bij een breggen van een reserve eskader te Toulon; deze maatregel heeft in het algemeen ten sterkste de aandacht der diplomatie getrokken, en men verwacht dat dezelve in Engeland eenen diepen indruk zal maken, will ledere versterking en uitbreiding der Fransche zeemagt aldaar eenen grooten neijver verwekt.

Men zegt dat de heer *Soult* vrij onbewimpeld aan den Engelschen staatsman de redenen verklaard heeft, die het Kabinet der Tuilerie tot het nemen van dien maatregel van voorzorg genoopt hebben. Engeland zich met Oostenrijk en Rusland vereenigd hebbende tot het teekenen van zekere overeenkomsten betreffende de voorwaarden, die men *Mehemed-Ali* zou opleggen; en Frankrijk buiten die overeenkomsten gebleven zijnde, zoo werd het noodzakelijk voor dit Rijk om deszelfs uitrustingen ter zee te versterken, ten einde zich in staat te zien, de regten van *Mehemed-Ali* te handhaven.

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHES.

MARSEILLE 15 *November*.

De Hertog *van Orleans* heeft eene prachtige intrede, onder begunstiging van een heerlijk weder, in deze stad gedaan.

De Koninglijke Prins is dezen morgen ten half 12 ure uit de quarantaine-inrigting gegaan. Eene ontzettende volksmenigte had zich geplaatst op den weg, dien Z. K. H. nemen moest; de Hertog is met de levendigste toejuiching ontvangen, zal den 17den, des middags, vertrekken en den 19den te Lyon aankomen. Ook aldaar wacht hem een prachtig onthaal.

— Een ambtenaar van het Ministerie van Oorlog heeft berekend, dat sedert de verovering van Algiers tot 1 Julij l. j. in Afrika 25,503 manschappen door het zwaard en ziekte omgekomen zijn.

— Er is te Parijs een vertoog over den uitvoerhandel bekend gemaakt, waarin zeer geklaagd wordt over de beduidende vermindering van den uitvoer van Fransche wijnen naar Engeland, waarvan de waarde gedaald is, beneden het bedrag van den uitvoer van eijeren naar hetzelfde land. In dit vertoog wordt gezegd, dat de hoenderhokken van Normandie tegenwoordig een groote rol spelen in de handelsbetrekkingen van Frankrijk en Engeland, dat de beste wijnsoorten uit Medoc, Champagne en Bourgogne.

BELGIE.

De Prinsen *van Saksen-Koburg* hebben uit handen van de Ministers van Binnen- en Buitenlandsche Zaken, namens Koning *Leopold*, het Grootkruis der Leopolds-orde ontvangen.

— In de zitting der Kamer van Vertegenwoordigers van den 18den is de heer *Fallon* met 45 van de 75 stemmen tot Voorzitter der Kamer verkozen.

— Zoowel te Brussel als te Gent zijn door de stedelijke Regering de krachtdadigste maatregelen genomen tot voorkoming van mogelijke opschudding. Onder geen voorwendsel mogen zich de officieren van het garnizoen van genoemde steden verwijderen en ter manschappen worden er enkele verloven van een paar dagen toegestaan.

— Gedurende de maanden Junij tot September heeft de Belgische Regering 14,612 aan het leger behoorende paarden verkocht en daarvoor de som van 995,864 fr. gemaakt. Deze verkoop staat in verband met de maatregelen van bezuiniging, die in dit jaar in het leger is ingevoerd.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 20. *November* 1839.

NEDERLANDEN.	Gebl.			FRANKRIJK.	Gebl.
Werkel. Schuld 2½ pC.	51 1/4	51 5/8	51 1/4	Geldl. te *Lots* 4 pCt.	—
Dito — 5 —	97 3/4	98 1/4	98	Aandeelen van dito ..	—
Uitg. —	—	—	—		
Kan.-Bilj. 2½	23 1/4	24	23 1/2	SPANJE.	
Amort. Syndic. 2½	92 1/4	92 3/4	92 1/2	Nieuwe 1833 à 3 pCt.	25
— — 3	76 1/4	77 1/4	77	Dito onbep. st.	—
Hand.-Mij. 4	103	103 1/2	103	Dito passive	7
Nieuwe dito 4	—	—	—	Dito uitgest.	—
Aandl. H. Spoorw.	—	—	—	Coupons p Mei	—
Rijn-Spoorw. 4	96 1/4	97 1/4	97		
				OOSTENRIJK.	
FRANKRIJK.				Obl. *Gallo* & C°. 5 pCt.	—
Intchr. Grb. 3 pCt.	—	—	—	Certificaten	—
— — 5 —	—	—	—	Neg. Metallek 2½	—
				Idem 5	103
RUSLAND.				Dito in *Land* 5	—
Gb. *H.* & C° 1798 5 pCt.	103	103 1/2	103	Bank-Aktien	1
— — 1822 5 —	103 1/4	103 1/2	103 1/2	NAPELS.	
Inz. en Certif. 6 —	67 1/4	67 1/2	67 1/2	Certificaten 5 pCt.	—
— — 1822 5 —	97 3/4	98	97	Dito in *Napels* 5	—

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van J. H. HOLST en W. A. BRANDSMA. *Maandag* 25 *November* 1839. ARTHUR, of ZESTIEN JAREN, historisch spel in 2 Bedrijven. Nooit alhier vertoond. — De bevreesde DON JONGE SAVOYARDS, *Zangspel* in een Bedrijf. *Aanvang*

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leyden, van [illegible] ventien 1839, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, is JACOBUS HOOGEVEEN, *Koopman in Vee*, woonende te Soeserwoude, verklaard in staat van Faillissement, van af den 28sten dezer maand; voorts is [illegible] Faillissement tot *Regter-Commissaris* benoemd de Edel-achtbare Heer H. P. J. TOLBERG, *Plaatsvervangend Regter* bij de Regtbank te Leyden, en tot *Curator* PIETER KAREL DOEFF, *Procureur*, woonende te Leyden. *Leyden*, 21 *November* 1839.

De Curator in voormeld Faillissement
P. K. DOEF

Heden overleed voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, A. M. OOSTERBAAN, geliefde Huisvrouw van
J. T. FREIJ.
Leyden, 20 November 1839.
Eenige Kennisgeving.

Het *Akendeen Kapitaal van Administratie* te Amsterdam, [illegible] regte van STADNISKI & VAN HEUKELOM c. s. uitgeoefend, dat [illegible] COUPONS van door hunlieden uitgegeven CERTIFICATEN van [illegible] Fonden, verschenen 1ste Coupon van [illegible] 1839, van heden af [illegible] worden betaald ten Kantore van den [illegible] van 6 pCt. in Assignatien, [illegible] met f 16. 65 *Zesten Gulden Vijf en Zestig Cents*; [illegible] Zilver, Parcot Rs. 15, — met f 39. 60 *Negen en Dertig Gulden Zestig Cents*, en van 5 pCt. in Zilver [illegible] goed Rs. 12. 50, met f 32. 80 *Vier en Dertig Gulden Tachtig Cents*.

G. W. WESSELING en J. WESSELING Hz., zullen op Maandag den 25sten November 1839, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Een extra mooije geheel nieuw aangekomene Partij Greeten en Varen, Noorsche, Riga, Steenfusche, Dantziger en Narva Balken, Twaalf Zillen, Lofers, Kolters, Memelsche en Zweedsche Deelen, en andere HOUTWAREN, Liggende in den Binnenkans en op den Wal.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, te Leyden